

flaaet i forrige Samling, var omtrent gjengivet i det Udkaft, der blev forelagt fra Regjeringens Side i nærværende Samling. Jeg vil ikke anvende nogen Tid paa her at oplyse, hvor lidet jeg mener, at dette er Tilfældet, men jeg vil bede de ærede Herrer, som ønske nærmere at prøve, hvorvidt jeg har havt Ret i min tidligere Udtalelse, at ville staa op i Folkethingstidenden for forrige Samling Sp. 2571, hvor den ærede Indenrigsminister's Ændringsforslag til den da foreliggende Lov ere aftrykte, og saa sammenlignede disse Ændringsforslag med Regjeringens Udkaft i Mar; saa vil enhver kunne overbevise sig om, hvorvidt det, der i Mar er optaget i det indbragte Lovforslag, er det Samme som det, den ærede Minister iffor var villig til at gaa ind paa. Naar den ærede Minister nu anførte, at Lovforslaget dog gif saa vidt, som han antog, at der var nogen Mulighed for at føre det igjennem i Landstinget, saa kan det gjerne være, at dette maa indrømmes, men mig forekommer det, at, naar det ærede Minister efter moden Overvejelse vilde eller — thi han sagde iffor, at Ændringsforslagene vare hele Regjeringens, og det er den samme Regjering, vi have nu — naar den hele Regjering var entig om at ville tilhyde, hvad der ligger i Ændringsforslagene, vilde det have været rettere at blive staaende paa det samme Standpunkt i Lovforslaget. Der var ikke nogen Forhindring for, naar der fordredes Afslag fra Landstingets Side, og Forlangendet ikke gif videre, end at Regjeringen troede at kunne gaa ind paa det, saa at gaa ind derpaa; men det forekommer mig forunderligt paa saa kort Tid som et halvt Mar strax at trække sig tilbage og tilhyde en Del mindre end tidligere, blot fordi man ikke antager at kunne sætte mere igjennem i Landstinget. Dersom den ærede Minister kunde forudsæ, hvad der var muligt at sætte igjennem i Landstinget og vilde rette sig derefter, maatte han jo have undladt at hyde Afskilligt af det, han har budt, thi der er jo gaaet Afskilligt bort i Landstinget af det, der blev budt, og dette viser, at der dog ikke var nogen særdeles Opfordring til af dette Hensyn at trække sig tilbage. Den høitærede Minister

henviste til at konsulere Forhandlingerne i det andet Thing. Jeg har konsuleret dem, men jeg har ikke i det, jeg har faaet ud deraf, paa nogen Maade kunnet finde, at de Berragtinger, jeg her har gjort gjældende angaaende Lovforslagets Indhold, ere urigtige; efter min Mening ere de fuldstændig rigtige. At en Del af Landstingets ærede Medlemmer har andre Meninger og andre Ansættelser, er Noget, vi i saa lang Tid have vidst, men dette kan ikke gjøre, at vi komme til at se Sagen med andre Øine end dem, vi selv have, og handle efter en anden Overbevisning end den, vi selv nære. — Jeg har endnu kun nogle ganske faa Bemærkninger at gjøre til, hvad den ærede Minister udtalte. Det er jo den, man kan vel kalde det, nyttjetteste Landbolære, at Fæstebønderne kun hviler paa Gaardene og ikke paa Jorderne, der gjør sig gjældende i saa mange af disse Bestemmelser, hvor man tror, at det er forsvaret at indstrænge den Jord, der bliver tilbage ved Fæstegaarden, til saa Tid som muligt og uden Betænkning at staa løs paa alt det Døtge. Det er en Gyn her i Landet, som dog synes at vise, at dette ikke er rigtigt, foruden at saa meget andet viser det. Vi have jo paa Samme Iigestreng Fæstesjorder, som i mange Læder have været erkjendte for at være Fæstebang undergivne, naagter der ingen Bygninger horte til Jorderne. De Bygninger, der vare, vare Bøndernes Eiendom, og dersom Fæstebønderne kun hvilede paa Gaardene og ikke paa Jorderne, maatte Fæstebønderne for mange Læder siden være falden bort for de samvittige Jorder, thi der var ingen Gaarde, men det har Ingen tænkt paa. Nu ere Jorderne omtrent gaaede over til Eiendom, men det forekommer mig, at dette er en Kjendsgjening, som viser, at det ikke kan påaastaa, at Fæstebønderne hviler paa Gaardene. Det er en ny Lære, der er kommen op, og efter min Mening en fjættelst Lære i dette Forhold. Den høitærede Minister kom ikke til nogen egentlig Forklaring over, hvorledes man skulde komme ud af det med de forskjelligte uklare og tvetydige Udtryk, som jeg før omtalte. Han henviste ikke til Domstolene; den ærede sidste Taler (Scaventinus) henviste derimod til Domstolene. Mig forekommer det, at naar det ikke